

Faktadokument

Nutritionsbehandling i form av probiotikakapslar innehållande olika bakteriestammar vid graviditetsdiabetes (GDM).

Bakgrund

GDM definieras som nedsatt glukostolerans som först upptäcks under graviditet och är ofta en riskfaktor för att senare i livet utveckla diabetes mellitus typ 2. I Sverige drabbas cirka två procent av de gravida och även andra risker som ökad morbiditet hos modern samt skador på fostret vid födseln förknippas med GDM. Enligt tidigare studier kan probiotikasupplementering ha en förebyggande effekt på blodglukos- och insulinnivåer vid GDM, men i denna översiktsartikel undersöks effekten vid diagnostiserad GDM.

Vetenskapligt underlag

Fyra dubbelblindade RCT-studier ingick i det vetenskapliga underlaget (1-4). Totalt 355 kvinnor med GDM deltog. Interventionsgrupperna (I-grupperna) erhöll probiotika och kontrollgrupperna (K-grupperna) placebo i antingen sex eller åtta veckor. De effektmått som undersöktes var fastebloodglukos (FBG), insulinresistens och insulinkänslighet. Två av fyra studier visade signifikant skillnad på FBG mellan I- och K-grupp, där förbättringen sågs hos I-gruppen (1, 3). De andra två studierna visade ingen signifikant skillnad och pekade åt motsatt håll (2, 4). Tre av fyra studier visade en signifikant skillnad mellan I- och K-grupp gällande insulinresistens, som förbättrades i I-gruppen (1-3). En av studierna visade ingen signifikant skillnad och pekade svagt åt motsatt håll (4). Två studier, varav en med signifikant skillnad mellan I- och K-grupp, visade förbättring av insulinkänslighet hos I-gruppen (1, 3). Inga biverkningar rapporterades i studierna.

Evidensstyrka

Det finns låg evidens (++) för att probiotika sänker FBG-värden och måttlig (+++) evidens för en sänkning av insulinresistens hos kvinnor med GDM. Låg evidens (++) anses föreligga för att probiotika har förbättrande effekt på insulinkänsligheten hos kvinnor med GDM. Det finns behov av ytterligare forskning och studier med större samstämmighet för att dra en säkrare slutsats kring probiotikas effekt på GDM.

Praktiska råd

Då det inte har uppstått biverkningar och en viss förbättring har påvisats hos några av patienterna, finns det ingen anledning att avråda probiotikasupplementering. Däremot krävs det starkare evidens för att kunna rekommendera probiotisk supplementering till patientgruppen generellt.

Referenser

1. Dolatkhan N, Hajifaraji M, Abbasalizadeh F, Aghamohammadzadeh N, Mehrabi Y, Abbasi MM. Is there a value for probiotic supplements in gestational diabetes mellitus? A randomized clinical trial. *Journal of health, population, and nutrition*. 2015;33:25.
2. Jafarnejad S, Saremi S, Jafarnejad F, Arab A. Effects of a Multispecies Probiotic Mixture on Glycemic Control and Inflammatory Status in Women with Gestational Diabetes: A Randomized Controlled Clinical Trial. *Journal of nutrition and metabolism*. 2016;2016:5190846.
3. Karamali M, Dadkhah F, Sadrkhanlou M, Jamilian M, Ahmadi S, Tajabadi-Ebrahimi M, et al. Effects of probiotic supplementation on glycaemic control and lipid profiles in gestational diabetes: A randomized, double-blind, placebo-controlled trial. *Diabetes & metabolism*. 2016;42(4):234-41.
4. Lindsay KL, Brennan L, Kennelly MA, Maguire OC, Smith T, Curran S, et al. Impact of probiotics in women with gestational diabetes mellitus on metabolic health: a randomized controlled trial. *American journal of obstetrics and gynecology*. 2015;212(4):496.e1-11.